

Звіт ГО «Разом проти корупції» про громадський моніторинг виконання Державної антикорупційної програми

Освіта і наука

Захід 2.7.5.1.22. Розроблення законопроекту про використання Єдиної міжвідомчої інформаційної системи України для іноземців та осіб без громадянства, які бажають вступити до закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти України

Строки заходу	Прогрес заходу	Статус заходу	
01.09.2023 - 30.04.2024	35%	В процесі виконання (захід виконується в межах строків виконання)	

▪ Успіхи

Захід виконано частково. МОН розроблено проект постанови КМУ «Деякі питання прийому та навчання (стажування) у ЗФПО, ЗВО України іноземців та осіб без громадянства», яка включає порядок організації прийому іноземних студентів з використанням Єдиної інформаційної системи набору іноземних студентів системи та Положення про Єдину міжвідомчу інформаційну систему. Проект постанови знаходиться на внутрішньому опрацюванні у структурних підрозділів МОН, після цього він буде направлений на погодження до заінтересованих органів в установленому порядку.

Паралельно здійснюється підготовка проекту наказу МОН «Про проведення приймальних випробувань модернізованого програмного забезпечення Єдиної міжвідомчої інформаційної системи щодо набору іноземних вступників до закладів вищої освіти».

10.08.2023 р. у ВРУ зареєстровано [законопроект](#) № 9601 «Про внесення змін до деяких законів України щодо дебіюрократизації діяльності ЦОВВ у сфері освіти і науки», який в частині набору іноземних студентів передбачає здійснення їх прийому на навчання відповідно до Порядку організації прийому до закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти України та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства з використанням Єдиної міжвідомчої інформаційної системи України для іноземців та осіб без громадянства, які бажають вступити до закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти України, та Положення про Єдину систему.

МОН надано пропозиції до законопроекту № 9601 щодо вдосконалення положень про Єдину міжвідомчу інформаційну систему.

▪ Перешкоди та ризики

Законопроект № 9601 містить ряд недоліків, які не дозволяють належним чином виконати захід 2.7.5.1.22.:

- не вирішуються проблеми штучного обмеження доступу до Єдиної системи іноземних вступників, їм не надається можливість самостійно обирати заклади для навчання, а над сервісами щодо взаємодії зі вступниками зберігає контроль обмежене коло представників ЗВО та пов'язаних із ними агентів-посередників, без «послуг» яких вступ до ЗВО практично неможливий;

Звіт ГО «Разом проти корупції» про громадський моніторинг виконання Державної антикорупційної програми

Освіта і наука

- іноземним вступникам не надається можливість ознайомитись на сайті ЗВО із програмами навчання та іншою важливою інформацією стосовно їх навчання в ЗВО, відомостями про вартість освітніх послуг тощо, оскільки вони не викладені англійською мовою;
- не передбачається створення в Єдиній міжвідомчій інформаційній системі персональних е-кабінетів іноземних вступників.

Законопроект № 9601 не прийнятий. Індикатори виконання заходу не досягнуто, зокрема даний законопроект не встановлює статусу Єдиної системи, її держателя, завдань, взаємодії з іншими інформаційними системами та реєстрами. Антикорупційні запобіжники поки не запроваджено. І хоча держатель Єдиної міжвідомчої інформаційної системи, її завдання та взаємодія з іншими інформаційними системами та реєстрами й визначається проектом постанови КМУ «Деякі питання прийому та навчання (стажування) у ЗФПО, ЗВО України іноземців та осіб без громадянства», дані питання, відповідно до індикаторів заходу, мають бути врегульовані на законодавчому рівні.

▪ Необхідні дії та рекомендації

Комітету ВРУ з питань освіти, науки та інновацій при доопрацюванні законопроекту № 9601 в II-му читанні:

- встановити через відповідні поправки статус Єдиної системи, її держателя, завдання, взаємодію з іншими інформаційними системами та реєстрами;
- закріпити на законодавчому рівні комплекс норм про надання іноземним вступникам можливості роботи в Єдиній міжвідомчій інформаційній системі через особистий е-кабінет вступника з сервісами та функціоналом на рівні принаймні з українськими вступниками в [ЄДЕБО](#);
- законодавчо закріпити вимогу про функціонування в Єдиній міжвідомчій інформаційній системі додаткових інтерфейсів як англійською мовою, так і іншими поширеними мовами, якими користуються іноземні вступники (набір іноземних студентів потребує налагодження з ними комунікації іноземними мовами, оскільки більшість із них не володіють державною мовою).

Закладам вищої освіти та на рівні поправок до законопроекту № 9601 надати іноземним вступникам доступ на своїх сайтах до освітніх програм навчання, відомостей про вартість освітніх послуг та іншої важливої інформації стосовно їх навчання та перебування в Україні, викладати зазначені відомості хоча б англійською мовою. Особливістю набору та навчання іноземних студентів є те, що вони, як правило, не орієнтуються в законодавчих, організаційних, навчальних та інших реаліях України, а ЗВО та ЗФПО далеко не завжди належним чином допомагають їм у цьому, що створює для вступників додаткові складнощі та корупційні ризики.